

31991L0156

L 78/32

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

26.3.1991

DIREKTIVA SVETA
z dne 18. marca 1991
o spremembi Direktive 75/442/EGS o odpadkih
(91/156/EGS)

SVET EVROPSKIH SKUPNOSTI JE

ker je za izboljšanje učinkovitosti ravnanja z odpadki v Skupnosti potrebno skupno izrazje in opredelitev pojma odpadki;

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti in zlasti člena 103s,

ker morajo države članice, da bi dosegle visoko raven varstva okolja, poleg ukrepov za zagotavljanje odgovornega odstranjevanja in predelave odpadkov sprejeti ukrepe za omejevanje nastajanja odpadkov, zlasti s spodbujanjem čistih tehnologij in izdelkov, ki jih je mogoče reciklirati in ponovno uporabiti ob upoštevanju obstoječih ali potencialnih tržnih možnosti za predelane odpadke;

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽²⁾,

ker lahko tudi neskladje med zakonodajami držav članic o odstranjevanju in predelavi odpadkov vpliva na kakovost okolja in posega v delovanje notranjega trga;

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽³⁾,

ker je zaželeno spodbujati recikliranje odpadkov in ponovno uporabo odpadkov kot surovin; ker bo morda treba sprejeti posebna pravila za odpadke, ki jih je mogoče ponovno uporabiti;

ker je Direktiva 75/442/EGS ⁽⁴⁾ določila sklop pravil Skupnosti o odstranjevanju odpadkov; ker je treba ta pravila spremeniti zaradi izkušenj držav članic, pridobljenih pri izvajanju te direktive; ker spremembe temeljijo na visoki ravni varstva okolja;

ker je za Skupnost kot celoto pomembno, da postane samoza-
dostna pri odstranjevanju odpadkov, in zaželeno, da si države čla-
nice same prizadevajo za tako samozadostnost;

ker se je Svet z Resolucijo o politiki ravnanja z odpadki ⁽⁵⁾ z dne 7. maja 1990 zavezal spremeniti Direktivo 75/442/EGS;

ker naj bi bili za doseganje navedenih ciljev v državah članicah izdelani načrti za ravnanje z odpadki;

⁽¹⁾ UL C 295, 19.11.1988, str. 3, in UL C 326, 30.12.1989, str. 6.

⁽²⁾ UL C 158, 26.6.1989, str. 232, in mnenje, dano dne 22. febru-
arja 1991 (še neobjavljeno v Uradnem listu).

⁽³⁾ UL C 56, 6.3.1989, str. 2.

⁽⁴⁾ UL L 194, 25.7.1975, str. 47.

⁽⁵⁾ UL C 122, 18.5.1990, str. 2.

ker bi bilo treba zmanjšati premeščanje odpadkov in ker lahko v
ta namen države članice v svojih načrtih za ravnanje z odpadki
sprejmejo potrebne ukrepe;

ker je za zagotovitev visoke ravni varstva in učinkovitega nadzora treba predpisati dovoljenja in nadzor za podjetja, ki izvajajo odstranjevanje in predelavo odpadkov;

ker je mogoče, da nekaterim podjetjem, ki svoje odpadke sama obdelujejo ali predelujejo pod določenimi pogoji in če izpolnjujejo zahteve o varstvu okolja, ni treba pridobiti dovoljenja; ker morajo biti takšna podjetja vpisana v evidenco;

ker bi zaradi spremljanja in nadzorovanja odpadkov od njihovega nastanka do dokončne odstranitve tudi za druga podjetja, ki se ukvarjajo z odpadki, kakor so zbiralci odpadkov, prevozniki in posredniki, morala veljati sistem dovoljenj ali vpis v evidenco in primeren nadzor;

ker naj bi ustanovili odbor za pomoč Komisiji pri izvajanju te direktive in za prilagajanje te direktive znanstvenemu in tehničnemu napredku,

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Direktiva 75/442/EGS se spremeni kot sledi:

1. Členi 1 do 12 se nadomestijo z naslednjim:

„Člen 1

V tej direktivi izraz:

- (a) ‚odpadek‘ pomeni vsako snov ali predmet v skupinah, navedenih v Prilogi I, ki ga imetnik zavrže ali namerava ali mora zavreči.

Komisija, v skladu s postopkom, predpisanim v členu 18, najpozneje do 1. aprila 1993 pripravi seznam odpadkov, ki spadajo v skupine, našete v Prilogi I. Seznam bo občasno pregledan in po potrebi popravljen po enakem postopku;

- (b) ‚povzročitelj‘ pomeni vsakogar, katerega dejavnosti povzročajo nastajanje odpadkov (izvirni povzročitelj) in/ali vsakogar, ki izvaja predobdelavo, mešanje ali druge postopke, katerih posledica je sprememba narave ali sestave odpadkov;

- (c) ‚imetnik‘ pomeni povzročitelja odpadkov ali fizično ali pravno osebo, ki ima odpadke;

- (d) ‚ravnanje‘ pomeni zbiranje, prevoz, predelavo in odstranjevanje odpadkov, vključno z nadzorovanjem teh postopkov ter dejavnostmi po zaprtju mesta odstranjevanja;

- (e) ‚odstranjevanje‘ pomeni postopke, navedene v Prilogi IIA;

- (f) ‚predelava‘ pomeni postopke, navedene v Prilogi IIB;

- g) ‚zbiranje‘ pomeni pobiranje, razvrščanje in/ali mešanje odpadkov za prevoz.

Člen 2

1. Direktiva ne nanaša na:

- (a) plinaste izpuste v ozračje;

- (b) če jih že ureja druga zakonodaja:

- (i) radioaktivni odpadki;

- (ii) odpadki, ki nastajajo pri iskanju, pridobivanju, predelavi in skladiščenju mineralnih surovin in obratovanju kamnolomov;

- (iii) živalska trupla in naslednji kmetijski odpadki: fekalne in druge naravne, nenevarne snovi, ki se uporabljajo pri kmetovanju;

- (iv) odpadne vode, razen odpadkov v tekočem stanju;

- (v) razgrajena razstreliva.

2. Posebna pravila za posamezne primere ali tista, ki dopolnjujejo pravila te direktive o ravnanju z določenimi skupinami odpadkov, se lahko določijo s posameznimi direktivami.

Člen 3

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da spodbudijo:

- (a) prvič, preprečevanje ali zmanjševanje nastajanja odpadkov in njihove škodljivosti, predvsem:

— z razvojem čistih tehnologij, ki so varčnejše pri uporabi naravnih virov,

— s tehničnim razvojem in trženjem izdelkov, zasnovanih tako, da z načinom njihove izdelave, uporabe ali končne odstranitve ne prispevajo ali čim manj prispevajo k povečanju količine ali škodljivosti odpadkov in nevarnosti onesnaževanja,

— z razvojem primernih tehnologij za končno odstranitev nevarnih snovi, ki jih vsebujejo odpadki za predelavo;

- (b) drugič:

- (i) predelavo odpadkov z recikliranjem, ponovno uporabo ali obnavljanjem ali katerim koli drugim postopkom za pridobivanje sekundarnih surovin, ali

- (ii) uporabo odpadkov kot vir energije.

2. Razen kadar se uporablja Direktiva Sveta 83/189/EGS z dne 28. marca 1983, ki določa postopek za zbiranje podatkov

s področja tehničnih standardov in predpisov (*), države članice obvestijo Komisijo o vseh ukrepih, ki jih nameravajo sprejeti za doseganje ciljev, določenih v odstavku 1. Komisija o takšnih ukrepih obvesti druge države članice in odbor, naveden v členu 18.

Člen 4

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev take predelave ali odstranjevanja odpadkov, da ne ogrožajo zdravja ljudi in brez uporabe postopkov ali načinov, ki bi lahko škodovali okolju, predvsem pa:

- ne predstavljajo tveganja vode, zraka, tal ter rastlin in živali,
- niso moteči zaradi hrupa ali vonjav,
- ne vplivajo škodljivo na krajino ali mesta posebnega pomena.

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da prepovejo puščanje, odmetavanje ali nenadzorovano odstranjevanje odpadkov.

Člen 5

1. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, če je potrebno ali priporočljivo, tudi v sodelovanju z drugimi državami članicami, da vzpostavijo celovito in primerno omrežje obratov za odstranjevanje, pri tem pa upoštevajo najboljšo razpoložljivo tehnologijo brez čezmernih stroškov. Omrežje mora Skupnosti kot celoti omogočiti, da postane samozadostna pri odstranjevanju odpadkov, državam članicam pa, da se temu cilju približujejo posamezno, ob upoštevanju geografskih razmer ali potrebe po specializiranih obratih in napravah za nekatere vrste odpadkov.

2. Omrežje mora tudi omogočiti odstranitev odpadkov v enem od najbližjih primernih obratov z uporabo najprimernejših načinov in tehnologij, da bi zagotovili visoko raven varstva okolja in javnega zdravja.

Člen 6

Države članice ustanovijo ali določijo pristojni organ ali organe, ki bodo odgovorni za izvajanje te direktive.

Člen 7

1. Da bi dosegli cilje, navedene v členih 3, 4 in 5, mora pristojni organ ali organi iz člena 6 čim prej pripraviti enega ali

več načrtov za ravnanje z odpadki. Takšni načrti zadevajo predvsem:

- vrsto, količino in izvor odpadkov za predelavo ali odstranitev,
- splošne tehnične zahteve,
- posebne ukrepe za posamezne vrste odpadkov,
- primerna mesta ali obrate za odstranjevanje.

Taki načrti lahko na primer zajemajo:

- fizične ali pravne osebe, pristojne za ravnanje z odpadki,
- predvidene stroške predelave in odstranjevanja,
- primerne ukrepe za spodbujanje racionalizacije zbiranja, razvrščanja in obdelave odpadkov.

2. Države članice pri pripravi takšnih načrtov primerno sodelujejo z drugimi državami članicami, ki jih to zadeva, in s Komisijo. O tem obvestijo Komisijo.

3. Države članice lahko sprejmejo ukrepe, potrebne za preprečevanje premeščanja odpadkov, ki ni v skladu z njihovimi načrti za ravnanje z odpadki. O takšnih ukrepih obvestijo Komisijo in države članice.

Člen 8

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev, da imetnik odpadkov:

- preda svoje odpadke zasebnemu ali javnemu zbiralcu odpadkov ali podjetju, ki izvaja postopke, naštet v prilogi IIA ali B, ali
- sam predela ali odstrani odpadke v skladu z določbami te direktive.

Člen 9

1. Za izvajanje členov 4, 5 in 7 mora podjetje, ki izvaja postopke, določene v Prilogi IIA, pridobiti dovoljenje pristojnega organa iz člena 6.

Takšno dovoljenje zajema:

- vrste in količine odpadkov,
- tehnične zahteve,
- potrebne varnostne ukrepe,
- mesto odstranjevanja,
- način obdelave.

2. Dovoljenja je mogoče izdati za določeno obdobje, lahko so obnovljiva, lahko se zanje zahteva izpolnjevanje pogojev in obveznosti ali se lahko zavrnejo, predvsem če je predvideni način odstranjevanja nesprejemljiv z vidika varstva okolja.

Člen 10

Za izvajanje člena 4 mora podjetje, ki izvaja ukrepe, navedene v Prilogi IIB, pridobiti dovoljenje.

Člen 11

1. Brez vpliva na Direktivo Sveta 78/319/EGS z dne 20. marca 1978 o strupenih in nevarnih odpadkih (*), kakor je bila nazadnje spremenjena s Pristopno pogodbo Španije in Portugalske, ni treba pridobiti dovoljenja iz člena 9 ali 10:

(a) podjetjem, ki sama odstranjujejo svoje odpadke na mestu njihovega nastanka;

in

(b) podjetjem, ki predelujejo odpadke.

Ta oprostitve se lahko uporablja le:

— če so pristojni organi sprejeli splošna pravila za vsako vrsto dejavnosti, ki predpisujejo vrste in količine odpadkov, in pogoje, pod katerimi za posamezno dejavnost ni treba pridobiti dovoljenja,

in

— če so vrste ali količine odpadkov in načini odstranjevanja ali predelave takšni, da so izpolnjeni pogoji iz člena 4.

2. Podjetja, navedena v odstavku 1, se vpišejo v evidenco pri pristojnih organih.

3. Države članice obvestijo Komisijo o splošnih pravilih, sprejetih na podlagi odstavka 1.

Člen 12

Podjetja, ki poklicno zbirajo ali prevažajo odpadke ali ki urejajo odstranjevanje ali predelavo odpadkov za druge (posredniki), se vpišejo v evidenco pri pristojnih organih, kadar ne potrebujejo dovoljenja.

Člen 13

Pristojni organi morajo redno ustrezno pregledovati podjetja, ki izvajajo ukrepe, navedene v členih 9 do 12.

Člen 14

Vsa podjetja iz členov 9 in 10 morajo:

— voditi evidenco o količini, naravi, izvoru, in če je to pomembno, nadaljnjem ravnanju, pogostosti zbiranja, načinu prevoza in obdelave za odpadke iz Priloge I in postopke iz Priloge IIA ali B,

— na zahtevo te podatke posredujejo pristojnim organom iz člena 6.

Države članice lahko tudi zahtevajo, da povzročitelji odpadkov ravnaajo v skladu z določbami tega člena.

Člen 15

V skladu z načelom 'plača povzročitelj obremenitve' mora stroške odstranjevanja odpadkov nositi:

— imetnik, ki odpadke preda zbiralcu odpadkov ali podjetju iz člena 9,

in/ali

— prejšnji imetniki odpadkov ali proizvajalec izdelka, iz katerega so nastali odpadki.

Člen 16

1. Vsaka tri leta, prvič pa 1. aprila 1995, države članice predložijo Komisiji poročilo o ukrepih, ki so jih sprejele za izvajanje te direktive. Poročilo temelji na vprašalniku, sestavljenem v skladu s postopkom iz člena 18, ki ga Komisija posreduje državam članicam šest mesecev pred tem datumom.

2. Na podlagi poročil iz odstavka 1 objavi Komisija zbirno poročilo vsaka tri leta, prvič pa 1. aprila 1996.

Člen 17

Spremembe, potrebne za prilagajanje prilog te direktive znanstvenemu in tehničnemu napredku, se sprejemajo v skladu s postopkom, predpisanim v členu 18.

Člen 18

Komisiji pomaga odbor, ki ga sestavljajo predstavniki držav članic in mu predseduje predstavnik Komisije.

Predstavniki Komisije predložijo odboru osnutek ukrepov, ki jih je treba sprejeti. Odbor poda svoje mnenje o osnutku v roku, ki ga predsednik lahko določi glede na nujnost zadeve. Za mnenje je potrebna večina, določena v členu 148(2) Pogodbe

o ustanovitvi Evropske gospodarske skupnosti za odločitve, ki jih mora Svet sprejeti na predlog Komisije. Glasovi predstavnikov držav članic v odboru se ponderirajo na način, določen v tem členu. Predsednik ne glasuje.

Komisija sprejme predvidene ukrepe, če so v skladu z mnenjem odbora.

Če predvideni ukrepi niso v skladu z mnenjem odbora ali če mnenje ni dano, Komisija nemudoma predloži Svetu predlog ukrepov, ki jih je treba sprejeti. Svet odloča s kvalificirano večino.

Če Svet ne ukrepa po izteku roka treh mesecev od datuma posredovanja predloga, sprejme predlagane ukrepe Komisija.

(*) UL L 109, 26.4.1983, str. 8.

(**) UL L 84, 31.3.1978, str. 43.“

2. Členi 13, 14 in 15 postanejo členi 19, 20 in 21.

3. Dodane so naslednje priloge:

Q10 ostanki strojne/končne obdelave (npr. ostružki, valjarniška škaja ipd.)

Q11 ostanki pridobivanja in predelave surovin (npr. ostanki pri rudarjenju, izpiralne tekočine oljnih vrtin ipd.)

Q12 materiali s primesmi (npr. olja, onesnažena s PCB ipd.)

Q13 materiali, snovi ali izdelki, katerih uporaba je prepovedana z zakonom

Q14 izdelki, ki jih imetnik ne uporablja več (npr. odpadki iz kmetijstva, stanovanj, uradov, blagovnega prometa, trgovine ipd.)

Q15 onesnaženi materiali, snovi ali izdelki, nastali pri obnavljanju kakovosti tal

Q16 materiali, snovi ali izdelki, ki jih prejšnje skupine ne vsebujejo.

PRILOGA IIA

POSTOPKI ODSTRANJEVANJA

„PRILOGA

SKUPINE ODPADKOV

Q1 ostanki pri proizvodnji ali porabi, ki tu niso drugače določeni

Q2 izdelki brez specifikacij

Q3 izdelki s pretečenim rokom uporabnosti

Q4 materiali, ki so bili razsuti, razliti, izgubljeni ali drugače poškodovani, vključno z materiali, opremo itd., ki so bili onesnaženi zaradi nezgode

Q5 materiali, ki so onesnaženi ali umazani kot posledica načrtovanih del (npr. ostanki od čistilnih postopkov, embalaža, posode ipd.)

Q6 neuporabni deli (npr. zavržene baterije, izrabljeni katalizatorji ipd.)

Q7 snovi, ki ne delujejo več zadovoljivo (npr. onesnažene kisline, onesnažena topila, izrabljene temperne soli ipd.)

Q8 ostanki industrijskih postopkov (npr. žlindra, kotlovne usedline ipd.)

Q9 ostanki iz postopkov za zmanjšanje onesnaževanja (npr. gošče čistilnikov, prah vrečastih filtrov, izrabljeni filtri ipd.)

Opomba: Namen te priloge je naštet postopke odstranjevanja odpadkov, kakor se pojavljajo v praksi. V skladu s členom 4 morajo biti odpadki odstranjujeni tako, da ne ogrožajo zdravja ljudi in se pri tem ne uporabljajo postopki ali načini, ki bi lahko škodovali okolju.

D1 odlaganje nad ali pod zemljo (npr. odlagališče ipd.)

D2 obdelava v zemlji (npr. biorazgradnja tekočin ali ostanki gošče v zemlji ipd.)

D3 globinsko injiciranje (npr. injiciranje odpadkov s črpalkami v vrtine, solne jaške ali naravno dana odlagališča ipd.)

D4 površinska zajezeitev (npr. vlivanje tekočih odpadkov ali gošče v jame, ribnike ali lagune ipd.)

D5 posebej prirejeno odlagališče (npr. odlaganje v posamezne obložene celice s pokrovom, ločene med seboj in od okolja, ipd.)

D6 izpuščanje trdih odpadkov v vode, razen v morja/oceane

D7 izpuščanje v morja/oceane, vključno z odlaganjem na morsko dno

D8 biološka obdelava, ki ni določena drugje v tej prilogi, pri kateri nastanejo končne spojine ali mešanice, ki se odstranjujejo z enim od postopkov iz te priloge

- D9 fizikalno-kemična obdelava, ki ni določena drugje v tej prilogi, pri kateri nastanejo končne spojine ali mešanice, ki se odstranjujejo z enim od postopkov iz te priloge (npr. izparevanje, sušenje, kalcinacija ipd.)
- D10 sežiganje na kopnem
- D11 sežiganje na morju
- D12 trajno skladiščenje (npr. nameščanje posod v rudnike ipd.)
- D13 spajanje ali mešanje pred izvajanjem enega od postopkov iz te priloge
- D14 ponovno pakiranje pred izvajanjem enega od postopkov iz te priloge
- D15 skladiščenje do začetka enega od postopkov iz te priloge, razen začasnega skladiščenja pred zbiranjem, na mestu nastanka odpadkov.
- R8 ponovno rafiniranje olja ali druge ponovne uporabe olja
- R9 uporaba načelno kot gorivo ali drugače za pridobivanje energije
- R10 raztresanje ali razlivanje po tleh v prid kmetijstvu ali za ekološko izboljšanje, vključno s kompostiranjem in drugimi biološkimi procesi preoblikovanja, razen odpadkov, ki so izključeni po členu 2(1)(b)(iii)
- R11 uporaba odpadkov, pridobljenih s katerim koli postopkom, naštetim pod R1—R10
- R12 izmenjava odpadkov za predelavo s katerim koli postopkom, naštetim pod R1—R11
- R13 skladiščenje materialov za predelavo po enem od postopkov iz te priloge, razen začasnega skladiščenja pred zbiranjem, na mestu nastanka odpadkov.“

PRILOGA IIB

POSTOPKI PREDELAVE

Opomba: Namen te priloge je naštetih postopke predelave odpadkov, kakor se izvajajo v praksi. V skladu s členom 4 morajo biti odpadki predelani tako, da ne ogrožajo zdravja ljudi in se pri tem ne uporabljajo postopki ali načini, ki bi lahko škodovali okolju.

- R1 pridobivanje topil/regeneracija
- R2 recikliranje/pridobivanje organskih snovi, ki se ne uporabljajo kot topila
- R3 recikliranje/pridobivanje kovin in njihovih spojin
- R4 recikliranje/pridobivanje drugih anorganskih materialov
- R5 regeneracija kislin ali baz
- R6 predelava sestavin, ki se uporabljajo za zmanjšanje onesnaževanja
- R7 predelava sestavin iz katalizatorjev

Člen 2

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 1. aprila 1993. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicovanja določijo države članice.

2. Države članice predložijo Komisiji besedila predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 3

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 18. marca 1991

Za Svet

Predsednik

A. BODRY